

Feit of fabel?

6 stellingen over het verduurzamen van monumenten opgehelderd

Over het verduurzamen van monumenten doen nogal wat verhalen de ronde. Gelukkig zijn veel van deze opvattingen fabels en is er meer mogelijk dan je in eerste instantie denkt. Hoe zit dat precies? Tijd om een aantal feiten en fabels te duiden.

foto: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

1

Monumenten zijn duurzame gebouwen.

Feit > Veel monumenten bestaan al honderden jaren en zijn daarom vanuit circular oopunt erg duurzaam. Daar hoort wel een kanttekening bij, want monumenten zijn in de meeste gevallen niet energiezuinig. Door de gebouwschil beter te isoleren, verlies je minder warmte en heb je minder energie nodig om het gebouw te verwarmen. Dat scheelt enorm in de CO₂-uitstoot van het gebouw. En niets is zo duurzaam als een verduurzaamd monument.

foto: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

2

Je kunt de ramen van een monument niet verduurzamen.

Fabel > Hoewel HR++ glas vaak niet in historische ramen past, zijn er voldoende alternatieven. Denk hiervoor aan gelaagd glas met coating, dun dubbelglas, **vacuümglas** en binnenvoorzetramen. Wist je dat vacuümglas zelfs de isolatiewaarde van triple glas haalt? Zo kun je het raamhout behouden en toch de energieprestatie verbeteren. Welke keuze je maakt hangt uiteraard af van de bestaande situatie. De ramen en het glas kunnen waardevol zijn en zijn daarom onderdeel van de monumentale bescherming.

Meer weten over het verduurzamen van glas in jouw monument? Lees verder op monumenten.nl/verhalen/glas.

foto: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

3

Door een monument te isoleren met een dampremmende laag voeg je als het ware een 'plastic zak' toe aan het gebouw. Dit brengt veel risico's met zich mee.

Fabel > Het isoleren van een monument met een **dampremmende laag** hoeft geen risico's met zich mee te brengen. Sterker nog: het is voor veel gebouwen juist een goede oplossing. Bijvoorbeeld voor monumenten waarin veel hout wordt gebruikt, zoals in de kap. Let er wel op dat de dampremmende laag altijd luchtdicht wordt aangebracht om te voorkomen dat er vochtige binnenlucht in de constructie kan dringen.

foto: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

4

Als je het dak gaat isoleren doe je dit bij voorkeur vanaf de buitenzijde.

Feit > Op deze manier wordt de historische constructie als het ware 'ingepakt' met een isolatielaag. Dit vermindert de kans op eventuele vochtschade of andere bouwphysische risico's. Bij monumenten is het isoleren van de gevel aan de buitenzijde alleen vaak niet mogelijk, omdat je hiermee het aanzicht van het pand verandert. Dakisolatie biedt dan meer perspectieven. Zo past een dunne isolatielaag vaak onder de dakpannen met behoud van de originele details van goten en aansluitingen. Tegelijkertijd is de dakconstructie hiermee beschermd tegen bouwphysische risico's zoals vochttoppingen. Het is dus een heel slim idee om het dak vanaf de buitenzijde te isoleren.

foto: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

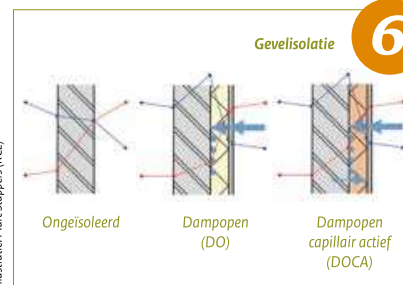

5

Als je 'te goed' isolerend glas toepast krijg je condensatieproblemen op andere plekken.

Fabel > Ramen met glas zijn in alle gebouwen een zwak punt in de **isolatieschil**. Vooral als er nog enkelglas in zit. Door hier goed isolerend glas te plaatsen, nemen deze koude plekken af. Daardoor is het raam niet meer het koudste punt in het gebouw, maar het raamhout misschien wel. Dit hoeft niet direct voor problemen te zorgen, maar het is wel belangrijk dat het schilderwerk in orde is.

illustratie: Marc Stappers (RCE)

6

In monumenten is dampopen isoleren beter dan dampdicht isoleren.

Fabel > Er is een verschil tussen **dampopen isoleren** en **dampopen capillair actief isoleren**. Dampopen isoleren brengt veel risico's met zich mee, omdat de kans op inwendige condensatie groot is en het isolatiemateriaal niet goed droogt. Dampopen capillaire isolatiematerialen daarentegen kunnen vocht tijdelijk vasthouden en weer afgeven. Dit is bijvoorbeeld handig als je een gevel hebt die tijdens regenval erg nat wordt, maar door schaduw niet goed droogt. In situaties die minder gevoelig zijn voor vocht kan **dampdicht isoleren** ook een goede optie zijn. Een bouwkundig adviseur of bouwphysicus kan je helpen bij het maken van de juiste keuze.